

Upamo, da bo vsaj v plenumu narodne skupščine prevladovalo pravilnje mnenje in da se sklep finančnega odbora izpremeni kakor to zahtevajo splošne potrebe naše šole in kakovost to zahteva vse učiteljstvo.

Slušatelji visokih pedagoških šol so načrili potrebne korake, da se krivica popravi. Pozivamo pa tudi vodstvo naše stanovske organizacije, naj napravi hitro potrebne korake, da obvaruje pravice učiteljstva.

Slošne vesti.

Anketa za projekt šolskega zakona, ki je bila določena na seji širjega sestava v Celju dne 2. t. m., je že v soboto končala svoje delo in je izvršila tudi končno redakcijo z ujemljivimi posameznimi predlogom. Poverjeništvo UJU je že razpalo prelage vsem parlamentarnim klubom, oziroma poslancem, ki so v šolskem odboru Narodne skupščine in Izvršnemu odboru UJU. Sedaj izdeluje še srbohravski izvod. Anketa se je ozirala predvsem na podeželske razmere in potrebe šolstva, ki je najširše in tvori večino našega šolstva.

Po iniciativi in na podlagi predstavke predsedstva UJU je g. minister prosvete poslal za finančni zakon amandman, da naj se učiteljem šteje pri 32 letih 15% v penzijo, ker jim ta pravica pritiče po specjalnem zakonu.

Redukcija nadzornikov. Kakor smo že zadnjici poročali, je v novem proračunu predvideno znatno znižano število nadzornikov za celo državo. Tudi v mariborski in ljubljanski oblasti bo izvršena delna redukcija.

Porastek članstva pri okrajnih društvih UJU. Celjsko učiteljsko društvo je narastlo glede članstva v poslednjem času od 135 na 152, ljubljansko učiteljsko društvo je narastlo od 165 na 207, ljubljanska občina je narastla od 206 na 223.

Pri prosvetnem ministru. Predsednik UJU tov. Vlada Petrović je bil pri novem prosvetnem ministru in ga naprosil, da mu pojasni stališče k šolskemu zakonu, 15% dodatku za upokojence z 32 službenimi leti in o nekih še nerešenih zadevah preganjanih hrvatskih učiteljev; dobil je na vsa vprašanja povoljen odgovor. Zato je vam pridrežel pred parlament takoj po proračunski debati, 15% dodatek je vnesen v amandmane prosvetnega ministrstva, zadeve hrvatskega učiteljstva pa pridejo v kratkem na vrsto. Glede čl. 104. finančnega zakona radi ukinitve višje pedagoške šole, je g. predsednik skupno z g. Živojinom Dordovićem obrazložil g. ministru velik pomen iste in ga naprosil za popravo te odredbe. Definitivno rešenje tega vprašanja je odvisno po izjavi g. ministra, od dveh možnosti: postaviti šolo na cenejšo bazo, in da se na državne stroške ne šola nikdo, ki bi se ga ne moglo takoj koristno uporabiti. O stvari sami se bode še razpravljalo, čl. 104. finančnega zakona ostane, po izjavi g. ministra, zaenkrat še v veljavni.

V proslavo jubileja. Kot smo že poročali v zadnji številki »Učit. Tov.« je praznoval 42-letnico prosvetnega delovanja urednik »Narodne Prosvete« Staniša Stanislić. V praznovanju tega jubileja je slavljenec priredil v Učiteljskem domu s svojimi tovariši skromen sestanek, ki se ga je udeležil Izvršni odbor UJU, pov. Beograd in nekaj beograjskih tovarišev. Vsi so slavljeni in iskreno čestitali.

Ne iznašajte internih stanovskih zadev v politične dnevnike, ker s tem dobijo stanovske zadeve strankarski značaj. V tej zadevi je izdalо poverjeništvo na društva posebno okrožnico.

Zbiranje pirhov i. dr. za Jugoslovensko Matico po šolah je ministrstvo pravne odobrilo z odklokom O. N. br. 11.514 od 19. februarja 1927.

»Slovenska krajina«, list za vzgojo in izobražbo. Prejeli smo tretjo številko gornjega lista s sledеčo vsebinom: Srb. Hrvat. Slovenc se klanja kralju Aleksandru. Srečni in nesrečni doživljaji Vladka, Znamenje, Sirota, Iz preteklosti Slovenske krajine, Dimnikar. Kako sadimo sadna dresesa, Meteličnost, Dva sovražnika in Zabavni kotiček.

Končni izpiti na zasebnih meščanskih šolah so zopet dovoljeni. Spraševalni komisiji privatne meščanske šole predseduje pooblaščenec prosvetnega ministrstva, ki mora biti najmanje kvalificiran meščanskošolski učitelj. Dnevne potne stroške in honorar za predsedovanje mora odpislanu prosvetnega ministrstva izplačati zavod sam.

Pogozdovanje in šolska mladina. Na poziv ministrstva za šume in rude je izdalо prosvetno ministrstvo odklop, v katerem poziva učiteljstvo, naj deluje na to, da se po možnosti osnujejo šolske drevesnice in šolski gaji, da se s tem otroci uče saditi gozdno dreve in spoznavajo korist gozdu ter sporazumno z gozdom upravo pomagajo pri pogozdovanju goličav.

Praktičen pouk v kmetijstvu in gospodarstvu. Ker nimamo v naši državi še šol za gospodarje, je sklenilo prosvetno ministrstvo razmestiti gotovo število mladičev iz uglednih kmetijskih rodbin pri našprednjaških gospodarskih rodbinah v naši državi, a po želji staršev tudi na Češkem in Moravskem. Mladiči, ki morajo biti najmanj 15 let stari in zdravi, bi ostali na teh mestih po eno leto, da bi se privadili vsemu gospodarskemu delu na večjih kmetijah. Prehrano in stanovanje bi imeli brezplačno, a ponkod tudi nagrada. Veliki župan je že poslal poziv na sreske poglavarje, da obvestijo ljudstvo in sestavijo spiske reflektantov.

Opozorilo za člane Učit. Samopomoči. V zadnjem času so nekateri člani zelo zaostajali s plačili. V l. 1926. je društveni odbor izključil 40 članov, ki so u. S. ostali dolžni 2955 Din, v letu 1927. izključeni člani (16) pa znesek 1572 Din. Društvena uprava prosi vse člane, zlasti prizadete, da upoštevajo § 9. d) društvenih pravil in pa gornji sklep društvenega odbora, ker jim bodo sicer narasi večji, nepotrebni stroški. Podrobnejše glej v zadnji številki »Učit. Tovariša« med gospodarskimi vestmi, na kar opozarjam člane Učit. Samopomoči.

Razpis učiteljskih služb v Mariborski oblasti. Na osnovnih šolah mariborske oblasti so se razpisale stalne službe. Prošnje je treba vložiti pri pristojnem šolskem upravitelju do 25. marca 1927. Načrtnejši razpis je v »Uradnem listu« — Prosvetni inspektor: Poljanec.

Himen. Poročila sta se v Ljubljani, dne 16. februarja 1927 tovariš Drago Štrbenk, učitelj v Brežicah s tov. Anico Gošča, učiteljico v Črnomlju: Cestitamo!

Nepotrebno kolovanje. Številni delodajalci in tudi delojemalcii kolujejo svoje vloge na Okrožni urad za zavarovanje delavcev ali na Osrednji urad. To ni potrebno, kajti po § 189. zakona o zavarovanju delavcev so vse vloge oprošcene takših vseh vrst.

Nova napredovanja, imenovanja, upokojitve itd.

— i Povišice: V 1. grupo II. kategorije: Fran Grudnik, Karel Omerza, Izidor Smole, Rudolf Gašperin, Josipina Vončina, Gudula Dragatin, Ana Jak, Aleksander Nežima, Janko Lešnik. V 2. grupo II. kategorije: Ljudmila Pavlin, Danijela Sircelj-Kališ, Gracijana Koršič, Julij Pojbč, Cyril Mikl, Franja Skof-Kavčič, Marija Cepuder, Nežika Rejec-Zečner.

— i Napredovanja. V 3. grupo II. kategorije: Jakob Skubic, Edvard Zorko, Ljudevit Komar, Frančiška Plehan, Amálie Zajec, Ivica Rupnik, Gabrijela Tominc, Jožica Komel, Ana Murgelj, Marija Zdolšek, Marta Jurko, Angela Jarc. V 4. grupo II. kategorije: Josip Vončina, Viktor Rom, Stanislav Kodrič, Zeljko Škalčič, Zora Čuk, Klara Baf, Franja Kavšek, Zora Rugelj, Gabrijela Mozetič, Marija Bulovec, Ana Kozjek, Vida Taufer, Matilda Kordiš, Albinia Pavlič-Golež, Martin Tratnjek, Ivo Pavlič, Matija Tomažej, Leopold Smeh, Josip Verčekovnik, Elizabeta Kotnik, Stefanija Medic-Lešnik, Milan Kocuvan, Bogumila Roškar, Marija Bezjak, Miroslav Štubel, Frančiška Trdina, Danica Kraševac, Teresija Aleksić, Ema Scheithauer, Uršula Andrejka, Vida Stukelj, Ana Kodella-Salmič, Marija Kastelic, Marica Strašek, Gabrijela Majcen, Kristan Selak, Gizela Polbič-Mayer, Elizabeta Vobovnik, Zvonimir Murš.

Boj za svobodo in neodvisnost učiteljskega stanu.

— e Kdo pa dela razdor? V krškem okraju kroži, najbrže po naročilu iz Ljubljane, sledeča značilna okrožnica: Tovariši, tovarišice! Proces razkrjanja UJU (Poverjeništvo Ljubljana) je žalibog tu in ga ni mogoče več ustaviti, še manj pa prikriti. Tudi iz krškega okrajnega učiteljskega društva je že izstopilo mnogo ?? tovarišev. Smatram tovariše za zrele ljudi, ki mislijo s svojo glavo. Zato prosim, da ne smatrate ta dopis za agitacijo. Kdor je pazno zasledoval »deklaraško« in »protideklaraško« gibanje do danes, si je lahko ustvaril lastno sodbo in bo vedel, kje je njegovo mesto. Prosim tovariše in tovarišice, ki so že izstopili iz okrajnega učiteljskega društva, da mi to čimprej javijo. Ustanovili si bomo lastno društvo. S tovariškim pozdravom. — Št. Jernej, 19. februarja 1927. — Janko Golob l. r. šol. upr. — Oponiba: Da ne bo zmote glede izstopivših članov krškega društva moramo posjetniti, da se da onih »mnogo tovarišev« sešte na prste ene roke in še ostane nekaj prstov.

— e Deklaracija prodira tudi med srbskim učiteljstvom. Beograjsko poverjeništvo UJU je poslalo koncem januarja vsem okrajnim učiteljskim društvom svojega delokrata okrožnico, v kateri ostro obsoja partizanstvo in slika vse slabe strani in posledice istega v društvih. Ako hočemo imeti res stanovsko udruženje, se moramo preti v društveni partizanstvo in delovati v društvih le za stanovske interese.

— e Evo gole istine! »Edinstvo« je v 7. številki priobčilo poročilo, v katerem poroča o ustanovnem občnem zboru učiteljskega društva UJU za srez Radovljico, kar se gorenskemu učitelju zahvaljuje. Ker ljubimo resnico in nikake polemike, ugotavljamo sledete:

1. Ustanovni občni zbor se je vršil na željo 63 članov iz srezu Radovljica, ker smo čutili sami to potrebo.

2. Na zborovanju je bilo navzočih 42 članov, 21 opravjenih, kljub temu, da je bilo zborovanje sklicano v kratkem času (v teku štirih dni).

3. Glede pomoči iz meščanske šole Jesenice lahko mirno trdimo, da sta bila samo dva tovariša, in smo mnenja, da je kdo drugi pripeljal tov. (ice) k zborovanju Edinstva!

4. Ker hočemo pravičnosti glede »raznih ozirova«, hočemo osamosvojite učiteljskega stanu od politike.

5. Nesreča na zborovanju je bila samo ta, da smo manifestirali na zborovanju za delo, ki bo v korist šole in učiteljskemu stanu.

6. Delegati poverjeništva UJU niso imeli dolgih in velikih govorov, ampak so v kratkih besedah našeli fakta, ki bi govoritev ljudi zadelo v živo!

7. Po zborovanju smo se razšli v trdnem pričenjanju, da je za trezno misleče učiteljstvo edina pot v stanovske organizacije in ne v organizacijo, ki je pod pokroviteljstvom politične stranke!

8. Da nekateri tovariši (ice) obračajo plašč po političnem vetrju, naj bo dopisnik o občnem zboru učiteljskega društva »Edinstvo brez skrbi«, bili smo včeraj taki, smo danes ravno taki in bodoči tudi ostali vedno isti in delu da svoje nazore!

»Edinstvu« želimo in priporočamo več ljubezni, in sicer stanovske, kajti zavedamo se, le takrat ne bo govora o koritih, kadar bo vse jugoslovensko učiteljstvo udruženo stanovsko in ne politično!

Proč s »Cankarjevimi hlapci« Resnicoljub.

Učiteljski pravnik.

— § Poročenim učiteljicam se šteje polna stanarina v penzijo, tako je odločila centralna komisija za tolmačenje in izvršenje čin. zakona v konkretnem slučaju ge. A. G.-P. z odlokom ministrstva pravde Br. 2416 P. br. 72 od 1. januarja 1927. Dejstvo, da poročena aktivna učiteljica ne prejema polne stanarine, torej nima vpliva na penzijo.

— § Terapevtični pripomočki za državne uslužbence. Ministrstvo narodnega zdravja je odločilo z odl. br. 57.757 od 22. decembra 1926, da državni uslužbenci na osnovi čl. 112. čin. zak. nimajo v državnih bolnicah razen zdravljenja pravice za brezplačno prejemanje terapevtičnih pripomočkov (očal, protez, pasov za kilo itd.).

Naša gospodarska organizacija.

UČITELJSKI DOM V MARIBORU

vabi

na 5. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 6. marca 1927 ob (9.) 10. uri v dežki meščanski šoli v Mariboru.

Dnevni red: Poročila funkcionarjev upravnega in nadzorstvenega odbora, vodilice, določitev članarine, slučajnosti.

— g Članom Učit. Samopomoči. V zadnjih dneh februarja 1927 dobite položnice za 133. smrtni slučaj (Janez Kristl, Slovenska Bistrica), to je (s poštino) 6 Din, zankonski pari 11 Din. Zamudnikom sem prisel k temu znesku še zaostanek od prej. Denar nakažite takoj v prvih dneh! —

Naša društvena zborovanja.

Vabilo

= Učiteljsko društvo za Ptuj ima dne 5. marca 1927 ob 9. uri v »Mladiki« izvanredni občni zbor s sledenim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Dopolnilne volitve.
4. Poročilo o strokovnem časopisu (poročata tov. Dora Mervič in Peček Uroš).
5. Slučajnosti. V slučaju neslepčnosti se vrši eno uro pozneje, to je ob 10. uri občni zbor pri vsakem številu članov. Odbor prosi vse članstvo, da se sigurno udeleži občnega zборa. — Odbor.

= Krško učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto, dne 12. marca 1927 ob 1/10. uri v Št. Jerneju. Dnevni red: 1. Pestalozzi. 2. O tovarištvu. Predava tov. Lomšek. 3. Poročilo o seji širjega sestava. 4. Predlogi in nasveti. 5. Slučajnosti. Udeležba obvezna. — Radi kosiha se javite do 8. marca tov. Miri Povhovi v Št. Jerneju. — Odbor.

= Učiteljsko društvo za ormoški okraj zboruje v soboto, dne 5. marca 1927 ob pol 11. uri v osnovni šoli v Ormožu s sledenim sporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo o seji širjega sestava UJU dne 2. februarja 1927 v Celju. 4. Slučajnosti. Eno uro pred zborovanjem je pevska vaja. Na polnoštevilo udeležbo vabi — odbor.

= Celjsko in Savinjsko učiteljsko društvo bodeta skupno zborovali dne 5. marca v malih dvoranah Celjskega doma v Celju. Razven društvenih zadev bo na vzporedu zanimivo predavanje tov. ravnatelja meščanske šole Iva Černeja »O geološki zgradbi celjske kotline«. Po zborovanju skupen obed v Celjskem domu. Tov. Prezelj nam bo oskrbel godbo, tako da se ne bo nikdo dolgočasil. Začetek zborovanja kakor običajno ob 9. uri dopoldne. Pričakujemo, da nikdo ne izstane! — I. Gosak.

= Kamniško učiteljsko društvo zboruje v pondeljek, dne 7. marca 1927 ob 1/10. uri v šolskem poslopju v Domžalah. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Gospodarski računi v višjih razredih osnovnih šol, poroča tov